

בש"פ 3102/16 - עמנואל איפרגן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3102/16

כבוד השופט נ' סולברג
עמנואל איפרגן

לפני:
העורר:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע במ"ת
2125-02-16 מיום 2.3.2016 שניתנה על-ידי השופט
א' אבו טהה

עו"ד איתמר סיון

בשם העורר:

עו"ד עידית פרג'ון

בשם המשיבה:

החלטה

1. ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופט א' אבו טהה) במ"ת 2125-02-16 מיום 2.3.2016, בגדרה נקבע כי קיימות ראיות לכאורה נגד העורר, וכן על החלטתו מיום 28.3.2016, בגדרה הורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

רקע

2. נגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של החזקת סם מסוג קוקאין בכמות של 15.6 גרם בצוותא עם

עמוד 1

שניים אחרים, השמדת ראיה, הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו וקשירת קשר לביצוע פשע.

3. על-פי כתב האישום, קשרו העורר וארבעה אחרים (נאשמים 1-4) קשר לעשות פשע, אשר במסגרתו ימכרו הנאשמים 1 ו-2 (להלן: "המוכרים") לנאשמים 3-5 (להלן: "הקונים"), ובהם העורר, סם מסוכן מסוג קוקאין, שלא לצריכה עצמית. בין הנאשמים קיימת היכרות מוקדמת. ביום 19.1.2016 נדברו הנאשמים 2 ו-3 ביניהם להיפגש למחרת היום לשם ביצוע העסקה. ביום 20.1.2016 בערב הגיעו המוכרים לרחוב האורגים באשדוד, עמדו בכניסה לחניה המובילה לחלקו האחורי של מועדון סנוקר, (להלן: "החניה"), והמתינו לנאשם 3. מעט אחר כך הגיעו למקום הקונים, ובהם העורר, כשהם נוסעים יחד במכונית מסוג 'מאזדה', השייכת לנאשם 4 (להלן: "המאזדה"). נאשם 4 ניגש אל נאשם 1 ושוחח עמו, ואילו העורר ונאשם 3 שוחחו עם נאשם 2. בהמשך, נכנס נאשם 4 למושב הנהג במכוניתו והמתין במקום, ואילו נאשם 1 הצטרף ליתר הנאשמים. בשלב מסוים, סימן נאשם 2 לנאשם 3, תוך שהוא מחווה בידו לעבר קוביית בטון, שהייתה מונחת בכניסה לחניה, סמוך למקום בו עמדו המשיבים, בה הוטמן הסם נשוא העסקה. בעקבות זאת, ניגש נאשם 3 אל קוביית הבטון, נטל ממנה את שקית הסם והכניסה לכיסו (להלן: "שקית הסם"). לאחר מכן עזבו נאשמים 1 ו-2 את החניה ונסעו מהמקום במכונית מסוג 'מיצובישי' (להלן: "המיצובישי"), ואילו נאשמים 3 ו-5 נכנסו למאזדה, בה המתין להם נאשם 4, והשלושה עזבו את המקום. כאשר עצרו ברמזור אדום בצומת הרחובות יצחק הנשיא והרצל, נעצרו השלושה על-ידי שוטרי ימ"ר לכיש, במסגרת פעילות סמויה.

4. השוטר אלמו ניסה לפתוח את דלת הנוסע הקדמית ולעצור את נאשם 3, אך זה משך בכוח את דלת הרכב בידו ומנע את פתיחתה. בד בבד, שילב נאשם 4 את תיבת ההילוכים להילוך אחורי, ונסע לאחור על מנת להימלט מהשוטרים. כתוצאה מכך, התנגשה המאזדה בניידת משטרה שעמדה מאחוריה. במקביל, קרע נאשם 3 את שקית הסם, ופיזר את הסם בתוך המאזדה. לאחר מספר נסיונות הצליח השוטר אלמו, בסיועו של שוטר נוסף, לפתוח את דלת הנוסע ולהגיע אל נאשם 3, אשר השתולל במטרה למנוע את מעצרו. בסופו של דבר, הצליחו השוטרים להשתלט עליו בעזרת אקדח מסוג 'טייזר'. בתוך כך נעצרו גם נאשם 4 והעורר. השוטרים הצליחו לאסוף מתוך המאזדה חלק מהסם שפוזר - 15.6 גרם של סם מסוג קוקאין. זמן לא רב אחר כך, במקום אחר, נעצרו המוכרים על-ידי שוטרי ימ"ר. בחיפוש שנערך במקום על גופו של נאשם 1, נמצא מפתח. התברר כי זהו מפתח למחסן שנמצא סמוך לחניה בה נפגשו המוכרים והקונים קודם לכן. בחיפוש שנערך במחסן נמצא סם מסוג קוקאין במשקל 49.65 גרם, מחולק לשתי אריזות. בחיפוש נוסף, שנערך למחרת היום, נמצאה שקית נוספת, ובה סם מסוג קוקאין במשקל 44.91 גרם, מחולק לשתי אריזות.

5. בד בבד עם הגשת כתב האישום, ביקשה המדינה לעצור את הנאשמים, ובהם העורר, עד תום ההליכים המשפטיים נגדם.

6. ביום 2.3.2016 קבע בית המשפט המחוזי כי הונחה לפניו תשתית ראייתית לכאורית לחובת הנאשמים, ובכלל זאת העורר, בעבירות המיוחסות להם בכתב האישום, והורה על הגשת תסקיר מטעם שירות המבחן בעניינם. במסגרת ההחלטה ציין בית המשפט המחוזי כי "להשגות הסנגורים, לרבות מגוון התשתית הראייתית אתיחס בהמשך".

7. ביום 28.3.2016 קבע בית המשפט המחוזי, לאחר שסקר את חומר הראיות, כי קיימות ראיות לכאורה לחובת הנאשמים, ובהם העורר. חומר הראיות כלל שיחות שנקלטו בהאזנת סתר בין נאשמים 2 ו-3, המלמדות על תכנון מפגש

לשם ביצוע עסקת הסמים; דוחות עוקבים, המתארים את המפגש בין הנאשמים עד לעזיבתם את המקום; דוחות פעולה של שוטרים ובלשים המתארים את מעצרו של העורר ונאשמים 3 ו-4; דוחות השוטרים שעצרו את נאשמים 1 ו-2; דוחות החיפוש במחסן; אריזות פלסטיק כתומות שנמצאו במחסן, ואשר תאמו את אריזת הסם שפוזר במכונית המאזדה; הודעתו של ברונו בלחסן, אשר שכר את המחסן עד שסולק ממנו על-ידי הנאשם 1; הודעתו של בעל המחסן, בה תיאר כי המחסן נשכר על-ידי נאשם 1 באמצעות 'איש קש'; הודעתו של 'איש הקש'; מחקרי תקשורת המלמדים על קשר בין נאשם 1 לנאשם 2, ובין נאשם 2 לנאשם 3; חוות דעת מז"פ הקובעת כי הסם שנתפס במחסן וזה שפוזר במאזדה הם סמים מסוכנים מסוג קוקאין; תמונות המתעדות את תפיסת הסם שפוזר במכונית המאזדה; גרסאות הנאשמים 1,2,3 והעורר, מהן עולה כי שתקו בחקירתם; גרסת נאשם 4.

8. אשר לעבירה של קשירת הקשר, שיוחסה לכלל המשיבים, קבע בית המשפט המחוזי כי "תוכן שיחות האזנות הסתר בין המשיבים 2 ו-3, לצד מחקרי התקשורת וכן המפגש בין כלל המשיבים שדבר התרחשותו נלמד מהאזנות הסתר ותפיסת הסם בחזקתם של המשיבים 3, 4 ו-5 בסמוך לאחר מכן בתוך הרכב בו נסעו, מגבשים בשלב זה פוטנציאל ראיתי לחובת המשיבים בעבירת הקשר, וביתר שאת, כאשר קיימת שתיקת המשיבים בחקירתם". אשר לעבירות של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו והשמדת ראיה, שיוחסו לנאשמים 3, 4 ולעורר, נקבע כי התשתית הראייתית מבוססת על דוחות העוקבים; דוחות השוטרים שביצעו את מעצרו של הנאשמים; הסם שנתפס; ההחזקה הקונסטרוקטיבית העומדת לחובת הנאשמים; ושתיקתם בחקירה; וגרסתו ה'תמוהה' של נאשם 4, שאינה מתיישבת לכאורה עם דוחות העוקבים.

9. עוד קבע בית המשפט המחוזי, כי מקומן של הטענות שנטענו על-ידי העורר ועל-ידי נאשם 4 בדבר עוצמת הראיות הנמוכה לשיטתם, להתברר בהליך העיקרי. זאת, מן הטעם ש"אין מחלוקת שהסמים נתפסו ברכבו של המשיב 4 ובנוכחותו של המשיב 5. די בחזקה הקונסטרוקטיבית זו כדי לדחות טענה של עוצמה נמוכה".

10. בית המשפט המחוזי עמד על ההלכה, ולפיה עבירות סמים, ולא כל שכן עבירות הפצת סמים, מקימות חזקת מסוכנות מכוח סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים"). עוד עמד בית המשפט המחוזי על כך שככלל, לא ניתן לאיין את המסוכנות הטמונה במבצעי עבירות אלה במסגרת 'מעצר בית', שכן אין בכוחו של 'מעצר בית' כדי לקטוע את שרשרת הפצת הסם.

11. בית המשפט המחוזי הוסיף וקבע כי רמת המסוכנות הנשקפת מן הנאשמים, ובהם העורר, לשלום הציבור וביטחון היא "בעלת עוצמה גבוהה", וזאת בשים לב ל"סוג העבירות, אופיין, נסיבות ביצוען לכאורה, כמויות הסמים הגדולות יחסית שנתפסו, סוג הסמים שנתפסו, התנהגות המשיבים בעת מעצרו כעולה מהמתואר בעובדות כתב האישום והן בדוחות השוטרים ועברם הפלילי של הנאשמים". עוד נקבע כי שתיקתם של הנאשמים, ובהם העורר, בחקירה מחזקת את עילת המסוכנות, מן הטעם שהיא מקשה על הפרכת חזקת המסוכנות הסטוטורית. לפיכך, ולאחר שנתן דעתו על התסקירים מטעם שירות המבחן, קבע בית המשפט כי אין בחלופות שהוצגו בעניינם של כלל המשיבים, ובכלל זאת העורר, כדי לתת מענה הולם לרמת המסוכנות הנשקפת מהם. לבסוף, קבע בית המשפט המחוזי כי לא קיימות בעניינם של הנאשמים, ובהם העורר, נסיבות מיוחדות המצדיקות חריגה מן הכלל הפסיקתי, ולפיו נאשם בעבירות סמים יִתָּר במעצר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. לפיכך, הורה בית המשפט על מעצרו של הנאשמים, ובהם העורר, עד

לתום ההליכים המשפטיים נגדם. מכאן הערר שלפני.

תמצית הטענות בערר

12. לטענת העורר, הראיות לא מצביעות על סיכוי סביר להרשעתו בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום. אשר לעבירת השמדת הראיה ולעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, טוען העורר כי מן העובדות המתוארות בכתב האישום עולה כי לא נטל בהן חלק אקטיבי, ולכן לא ברור מדוע מלכתחילה יוחסו לו עבירות אלה בכתב האישום. למצער, הוא טוען, ראוי היה להבחין בינו לבין שני הקונים האחרים.

13. עוד טוען העורר כי איסוף הסם בוצע על-ידי 'טאטואו' באמצעות כרטיס אשראי ששימש כ'יעה', ושאיבתו אל שואב אבק. כך נוצרה תערובת הכוללת סם ופסולת. לדבריו, במצב דברים זה, לא קיים סיכוי סביר להרשעתו בהחזקה בכלל התערובת, אלא בכמות סם בלתי ידועה. בפרט, הוא טוען, יתכן כי יתברר כי כמות הסם נטו היא כמות לשימוש עצמי. לכך נודעת חשיבות הן לעניין התשתית הראייתית, הן להתקיימותה של עילת המסוכנות הסטטוטורית.

14. לדברי העורר, יש להבחין בין עניינו לבין המקרה שנדון בע"פ 387/83 מדינת ישראל נ' יהודאי, פ"ד (4) 197 (1985) (להלן: "עניין יהודאי"), שם דובר בתערובת של סם עם חומר אחר, באופן שנוצר סם 'טהור' פחות, ונקבע כי "משנוצר תכשיר [...] שניתן לעשות בו שימוש מידי כסם ולזהותו כאותו סם מסוכן שעל בסיסו הוכן, הרי שהפרדתו לגורמיו (לעניין ההרשעה) תהא הפרדה מלאכותית, שאינה מתיישבת עם ייעודה של פקודת הסמים המסוכנים". בעניינו של העורר, כך נטען, התערובת לא נוצרה על-ידו, אלא על-ידי השוטרים, החומרים האחרים בתערובת כלל אינם קשורים לסמים, ונדמה שהתערובת מכילה שבירי זכוכיות ואבק. לעניין זה, טוען העורר אף למחדל חקירתו, בכך שלא נערכה במעבדת המשטרה הפרדה של התערובת לחומרים המרכיבים אותה. לפיכך, הוא טוען, לא ניתן להתייחס לחוות הדעת כמבססת מבחינה ראייתית את תפיסתה של כמות סם העולה כדי 15.6 גרם קוקאין. מטעם זה, יש לקבוע לטענתו כי מדובר בכמות סם בלתי ידועה, ולפיכך, נטל השכנוע כי עסקין בכמות סם שלא לשם צריכה עצמית מוטל על כתפי המשיבה. היה ולא עלה בידה לעשות כן, הרי שלא קיימת עילת מעצר כלל.

15. עוד טוען העורר כי שגה בית המשפט המחוזי כאשר קבע כי קיימת החזקה קונסטרוקטיבית שלו בסם מכוח נוכחותו בארועים המתוארים בכתב האישום. לטענתו, אין בדל ראיה המוכיח את הסכמתו להחזקת הסם. לדבריו, נוכחותו עשויה להקים 'חשד סביר' המצדיק ימים אחדים של חקירה, אך אינה מספיקה לצורך הקביעה כי קיימות ראיות לכאורה בעניינו. לטענתו, הסם לא נתפס במכוניתו או בביתו, אלא במכוניתו של אחר, הנסיעה היתה קצרה ובשעה 'סטנדרטית', והסם לא היה לצדו אלא בחזקתו של אחר. לפיכך, "אין כל חזקה שבעובדה שהעורר החזיק סם בידעין".

16. מוסיף העורר וטוען, כי ככל שקמה חזקה עובדתית כי החזיק סם בידעין, הרי "הראיות סותרות את ידיעתו או הסכמתו להחזקת הסם". לדבריו, מן המסכת העובדתית המתוארת בכתב האישום נשמטה חוליה עובדתית שנודעת לה משמעות לגביו, והיא שלאחר חזרתו של נאשם 4 למכונית, והצטרפותו של נאשם 1 לשיחה עם נאשמים 2, 3 והעורר, זזו נאשמים 2 ו-3 כמה מטרים הצידה, ושוחחו ביחידות. חוליה עובדתית זו מתוארת בדוח עוקב סמוי שמספרו 7044. מכאן עולה לטענתו המסקנה לפיה העורר 'מודר' מהמידע שחלקו ביניהם נאשמים 2 ו-3 בדבר תכניותיהם לביצוע

העבירה. בכך נמצאת לו, לטענתו, ראייה פוזיטיבית, השוללת את החזקה העובדתית, וזאת, כבר בשלב המקדמי הנוכחי. לפיכך, הוא טוען, שגה בית המשפט המחוזי כאשר לא הבחין בינו לבין הנאשמים האחרים בפרשה לענין עבירת החזקת הסם, חרף העובדה כי 'מצבו הראייתי' שונה משלהם.

17. עוד טוען העורר כי שגה בית המשפט המחוזי כאשר קבע כי קיימות ראיות לחובתו בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע. לטענתו, השילוב בין האזנות הסתר לנאשמים 2 ו-3 לבין תפיסתו של הסם אצל נאשם 3 בהיותו במכונית שבה נמצא גם העורר, "אינו מחייב מסקנה מרשיעה לגבי העורר". עוד הוא טוען כי בהיפרדות בין נאשמים 2 ו-3 לבין העורר ונאשם 1, שנזכרה לעיל, ונשמטה לטענתו מעובדות כתב האישום, יש כדי להרחיקו אף מעבירת קשירת הקשר, ולמעשה היא אינה יכולה לדור בכפיפה אחת עמה.

18. עוד טוען העורר כי קביעת בית המשפט המחוזי, ולפיה הוא שתק בחקירתו, אינה מדויקת, שכן בשתי הפעמים שבהן נחקר, הכחיש העורר תחילה כל קשר לסם, ולאחר מכן שתק. נוסף על כך, בתחילת חקירתו השניה ביקש להיוועץ בעורך דינו, אולם החוקר סירב, בטענה כי כבר עשה כן. לטענתו, הדברים לא תומללו, אולם הם מתועדים בהודעה המוסרטת. עובדה זו, כשהיא מצטרפת לשוני הראייתי הניכר בינו לבין הנאשמים האחרים בפרשה, מצדיקה לטענתו כי יקבע כי אין לחובתו ראיות לכאורה לביצועה של עבירת קשירת הקשר הנזכרת בכתב האישום.

19. לטענת העורר, שגה בית המשפט המחוזי כאשר קבע כי מקומן של השגותיו בדבר עוצמת הראיות הוא בדיון בתיק העיקרי, שעה שמדובר בטענות העשויות להשפיע על מידת המסוכנות הנשקפת ממנו לכאורה, כמו גם על שאלת שחרורו לחלופת מעצר בשל 'כרסום ראייתי' אם יקבע כי המשיבה עמדה ברף של ראיות לכאורה. עוד הוא טוען כי בית המשפט המחוזי לא נימק את קביעתו זו, ועל כן אין באפשרותה של ערכאת הערעור לבחון אותה.

20. עוד טוען העורר כי מרבית הראיות שבהן עיין בית המשפט המחוזי בבואו להחליט בשאלת קיומן של ראיות לכאורה, "אינן קשורות לעורר", ואילו שתי הראיות היחידות הקשורות לעורר מעוררות קושי: בדוחות העוקבים נשמטה, כאמור לעיל, ההיפרדות בין נאשמים 2 ו-3 לבין העורר ונאשם 1; וקביעתו של בית המשפט המחוזי כי שתק בחקירתו אינה מדויקת.

21. לבסוף טוען העורר כי אף על-פי ששירות המבחן לא בא בהמלצה לשחררו לחלופה שהוצעה, תסקיר המבחן בעניינו אינו שלילי באופן מובהק. לפיכך, ולאור טענותיו האחרות, הוא טוען כי "אין נדרשים נימוקים חריגים כבדי משקל על מנת לסטות ממסקנתו של שירות המבחן". מכל מקום, הוא טוען כי מידת מעורבותו הפחותה בעבירות; העובדה כי הוא נעדר הרשעות קודמות בתחום עבירות הסמים; העובדה כי כמות הסם 'נטו' שנתפסה אינה ידועה; והעובדה כי בתסקיר שירות המבחן נאמר כי ניתן לשקול מעצר בפיקוח אלקטרוני במקום אחר ובפיקוחם של מפקחים אחרים, מצדיקים לשחררו ממעצר. לכך מצטרף החשש כי מעצרו יהיה ארוך יותר מן העונש הצפוי לו ככל שיורשע. אפשרות זו מתחזקת, לטענתו, נוכח אי-הידיעה בדבר הכמות המדויקת של הסם אשר נתפסה, אשר יכול שיקבע כי היא כמות שאינה לשימוש עצמי, כמו גם בשל החשש מהתמשכות ההליכים משיקולים שאינם קשורים אליו, אלא לבירור העובדתי הנוגע לנאשמים אחרים בפרשה.

תמצית טענות המשיבה

22. בדיון לפני התנגדה באת כוח המשיבה לערר, בטענה כי הבחנה בין הנאשמים השונים, ככל שהיתה מוצדקת, היתה צריכה להיעשות בשלב החקירה, ולא בשלב הנוכחי, שבו היא "מלאכותית". בשלב זה התמונה כוללת שלושה מעורבים שנכחו במכונית. עוד נטען כי התשתית הראייתית המפורטת בהחלטתו של בית המשפט המחוזי מגבשת פוטנציאל ראייתי, לא כל שכן כשהעורר שתק בחקירתו, וכי ה'היפרדות' שלה טען הייתה "היפרדות לרגע", שאין בה כדי לשנות את מערך הראיות המשמעותי שעמד לפני בית המשפט המחוזי. לעניין כמות הסם שנתפסה נטען כי יש לשים לב לנסיבות העניין, שבהן קרע הנאשם 3 את שקית הסם במטרה להעלים ראיה, וכי קיים דיסק המתעד את איסוף הקוקאין ברכב, ואשר ניתן ללמוד ממנו כי מדובר בכמות סם גדולה, ובוודאי לא כזו הפחותה מ-0.3 גר' – הכמות המקימה חזקה כי ההחזקה בסם היתה שלא לשם צריכה עצמית. אשר לאפשרות לשחרר את העורר לחלופה, ציינה באת כוח המשיבה את עברו הפלילי של המשיב, הכולל הרשעות בעבירות של הפרת הוראה חוקית.

דיון והכרעה

23. נתתי דעתי על טענות ב"כ הצדדים מזה ומזה על רקע החלטת בית המשפט המחוזי וכלל נסיבות העניין, העובדתיות והמשפטיות, ובאתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

24. עיקר טענותיו של העורר נסוב סביב שאלת קיומן של ראיות לכאורה. אקדים ואומר, כי אין בידי לקבל את טענתו, ולפיה לא קיימות בענייננו ראיות לכאורה המצדיקות את מעצרו.

25. הלכה היא, כי 'ראיה לכאורה' היא ראיה גולמית, אשר טרם עברה את 'כור ההיתוך' של ההליך הפלילי (בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133, 143-144 (1996)). ככזו, לא ניתן להכריע על-פיה את אשמתו או את חפותו של נאשם. מבחנה של 'ראיה לכאורה' הוא, אם כן, בפוטנציאל ההוכחתי הטמון בה להוכחת אשמתו של הנאשם. פוטנציאל זה ייצא מן הכוח אל הפועל בסיום ההליך השיפוטי (שם).

26. מבלי לקבוע מסמרות לעניין ההליך העיקרי שבמהלכו תיבחנה הראיות, סבורני כי ממכלול חומר הראיות עולה כי קיים פוטנציאל הוכחתי כאמור להוכחת אשמתו של הנאשם, למצער בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית. העורר נצפה במפגש שבו בוצעה עסקת הסמים, ונכח במכונית שבה נתפס הסם. אף אם נניח כי מתוך הכמות של 15.6 גרם, שההחזקה בה יוחסה לעורר ביחד עם אחרים, קיים חלק, ואפילו חלק ניכר, שאינו סם, סבורני כי מהצטרפות הנסיבות, ובהן תכנון עסקת הסמים, הוצאתה לפועל, ההתנגדות למעצר וקריעתה של שקית הסם לשם השמדת הראיה, עולה כי קיים פוטנציאל להוכחת טענתה של התביעה כי לא מדובר בכמות סם שנועדה לשימוש עצמי – 0.3 גרם או פחות מכך. לעניין זה, איני סבור כי די בטענות שהעלה העורר, ובהן הטענה בדבר העמימות הקיימת לגבי משקלו הנקי של הסם שנתפס והטענה בדבר החוליה העובדתית שנשמטה מדוח העוקבים, כדי ליצור 'כרסום ראייתי' במידה השוללת קיומו של סיכוי סביר להרשעתו בעבירה של החזקת סם שלא לשימוש עצמי. לפיכך, סבורני כי צדק בית המשפט המחוזי בקבעו כי מקומן של טענות העורר לענין עוצמת הראיות הוא בהליך העיקרי. אף הטענות בשאלת טיבה של חזקת

העורר בסם - 'אמיתית', 'קונסטרוקטיבית', או העדר החזקה - מקומן בתיק העיקרי. בשלב הנוכחי, ולשם ההחלטה בשאלת המעצר, די בכך שקיים פוטנציאל לקביעה, כי העורר ידע על החזקתם של שותפיו לנסיעה בסם, והסכים לכך (בש"פ 2083/09 מולנר נ' מדינת ישראל, פסקאות ט"ז-י"ז (19.3.2009)).

27. אשר לעילת המעצר, העבירה המיוחסת לעורר, ואשר סברתי כי קיים פוטנציאל להוכחת יסודותיה על-ידי התביעה, היא החזקת סם שלא לשימוש עצמי. לפיכך, קמה נגדו חזקת מסוכנות מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק המעצרים. סבורני, כי לא עלה בידו של העורר להפריך חזקה זו. מקובלת עלי קביעתו של בית המשפט המחוזי, ולפיה רמת המסוכנות של העורר, כנלמד מסוג העבירה; סוג הסם - סם מסוכן מסוג קוקאין; כמותו - שעל פניו עולה כדי 52 מנות סם; ועברו הפלילי, היא גבוהה. לא למותר לציין, כי אף שירות המבחן סבר, כעולה מן התסקיר בעניינו של העורר, כי נשקפת ממנו "רמת סיכון גבוהה לביצוע עבירות נוספות בעתיד, בשים לב למאפייני אישיותו ועברו הפלילי". זאת ועוד, סבורני כי יש טעם בדברי המשיבה, אשר טענה כי נגד העורר קמה עילת מעצר אף מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(א), בשל קיומו של יסוד סביר לחשש ששחרורו יביא לשיבוש הליכי משפט. חשש זה נלמד מעברו הפלילי של העורר, הכולל הפרת הוראה חוקית.

28. לאור האמור לעיל, דעתי היא כדעת בית המשפט המחוזי, כי אין בכוחה של חלופת מעצר כדי לאיין את מסוכנותו של העורר, או להפיגה באופן שיניח את הדעת, מה עוד שלא הוצעה חלופה שונה מזו אשר נדחתה על-ידי שירות המבחן. לבסוף, אני מסכים אף עם קביעתו של בית המשפט המחוזי, ולפיה לא קיימות בעניינו של העורר נסיבות מיוחדות המצדיקות חריגה מהכלל הפסיקתי הנוהג, ולפיו נאשמים בעבירות סמים יעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם.

29. אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, י"ג בניסן התשע"ו (21.4.2016).

ש ו פ ט